

Татарстан Республикасы Рәисе указлары һәм боерыклары проектларын әзерләү һәм аларны Татарстан Республикасы Рәисенә бирү, Татарстан Республикасы Рәисе указларын һәм боерыкларын бастырып чыгару һәм аларның үз көченә керү тәртибе турында

Татарстан Республикасы Рәисе указлары һәм боерыклары проектларын әзерләү һәм аларны Татарстан Республикасы Рәисенә бирү эшен камилләштерү һәм Татарстан Республикасы Конституциясенә 95 статьясы үтәләшен тәэмин итү максатларында **карап бирәм:**

1. Кушымтада бирелгән Татарстан Республикасы Рәисе указлары һәм боерыклары проектларын әзерләү һәм аларны Татарстан Республикасы Рәисенә бирү, Татарстан Республикасы Рәисе указларын һәм боерыкларын бастырып чыгару һәм аларның үз көченә керү тәртибен расларга.

2. Түбәндәгеләрне үз көчен югалткан дип санарга:

Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасы Президенты актларын әзерләү, бастырып чыгару һәм аларның үз көченә керүе, Татарстан Республикасы Президентына Татарстан Республикасы законнары проектларын бирү тәртибе турында» 2004 елның 2 июнендәге ПУ-431 номерлы Указы;

Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасы Президентының аерым актларына үзгәрешләр кертү турында» 2010 елның 12 июлендәге ПУ-445 номерлы Указына кушымтада бирелгән Татарстан Республикасы Президенты актларына кертелүче үзгәрешләр исемлегенә 1 пункты;

Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасы Президентының аерым указларына үзгәрешләр кертү турында» 2011 елның 5 октябрдәге ПУ-622 номерлы Указына кушымтада бирелгән Татарстан Республикасы Президенты актларына кертелүче үзгәрешләр исемлегенә 1 пункты;

Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасы Президентының аерым указларына Татарстан Республикасы Президенты указларын һәм боерыкларын әзерләү өлешендә үзгәрешләр кертү турында» 2014 елның 14 августындагы ПУ-788 номерлы Указының 1 пункты;

Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасы Президенты актларын әзерләү, бастырып чыгару һәм аларның үз көченә керү, Татарстан Республикасы законнары проектларын Татарстан Республикасы Президентына бирү тәртибенә үзгәреш кертү турында» 2015 елның 20 февралендәге ПУ-178 номерлы Указы;

Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасы Президентының аерым указларына үзгәрешләр кертү турында» 2016 елның 8 июлендәге ПУ-585 номерлы Указы;

Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасы Президенты актларын әзерләү, бастырып чыгару һәм аларның үз көченә керү, Татарстан Республикасы законнары проектларын Татарстан Республикасы Президентына бирү тәртибенә үзгәрешләр кертү турында» 2022 елның 31 октябрендәге ПУ-773 номерлы Указы.

3. Әлеге Указ рәсми бастырып чыгарылган көненнән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Рәисе

Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2023 ел, 23 октябрь
№ 729

Татарстан Республикасы
Рәисенең
2023 елның « 23 » октябрдагы
729 номерлы Указы белән
расланды

**Татарстан Республикасы Рәисе указлары һәм боерыклары проектларын
өзерләү һәм аларны Татарстан Республикасы Рәисенә бирү, Татарстан
Республикасы Рәисе указларын һәм боерыкларын бастырып чыгару
һәм аларның үз көченә керү тәртибе**

1. Татарстан Республикасы Рәисе указлары һәм боерыклары проектларын Татарстан Республикасы Рәисенә карауга рәсми рәвештә бирү хокукына Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты, Татарстан Республикасы министрлыклары, Татарстан Республикасы дәүләт комитетлары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең башка башкарма органнары, Татарстан Республикасы Дәүләт Киңәшчесе, Татарстан Республикасы Премьер-министры, Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе, Татарстан Республикасы Рәисе Администрациясе Житәкчесе, Татарстан Республикасы Рәисе Администрациясенә структур бүлекчәләре житәкчеләре, Татарстан Республикасы Рәисе ярдәмчеләре, законнарда каралган очракларда федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре вәкаләтле органнары, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре башлыклары, шулай ук аларның карамагындагы мәсьәләләр буенча – Татарстан Республикасында Кеше хокуклары буенча вәкаләтле вәкил, Татарстан Республикасында Бала хокуклары буенча вәкаләтле вәкил, Татарстан Республикасы Рәисе каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил – Татарстан Республикасы Рәисе ярдәмчесе, Татарстан Республикасы Хисап палатасы, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе, Татарстан Республикасы Иҗтимагый палатасы, «Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр советы» ассоциациясе (алга таба – проектны эшләүче) ия була.

2. Татарстан Республикасы Рәисенең норматив характердагы хокукый актлары, ягъни даими яисә вакытлы характердагы гомуммәҗбүри күрсәтмәләре булган һәм күп тапкыр файдалануга исәпләнгән хокукый нормаларны кертүгә, үзгәртүгә яисә гамәлдән чыгаруга юнәлтелгән актлар Татарстан Республикасы Рәисе указлары рәвешендә чыгарыла.

Татарстан Республикасы Рәисенең түбәндәге карарлары шулай ук указ рәвешендә рәсмиләштерелә:

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы белән килештереп, Татарстан Республикасы Премьер-министрын, Татарстан Республикасы Премьер министры урынбасарларын вазыйфага билгеләп кую турында;

Татарстан Республикасы Премьер-министрын, Татарстан Республикасы Премьер министры урынбасарларын вазыйфадан азат итү турында;

Татарстан Республикасы министрларын, Татарстан Республикасы дәүләт комитетлары рәисләрен, Татарстан Республикасының башка башкарма хакимият органы житәкчеләрен вазыйфага билгеләп кую һәм вазыйфадан азат итү турында;

Татарстан Республикасы Конституциясендә билгеләнгән очракта Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарларын һәм боекларын гамәлдән чыгару турында;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетын отставкага жибөрү турында;

Татарстан Республикасы Конституциясендә билгеләнгән очракта Татарстан Республикасы Дәүләт Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында;

Татарстан Республикасы Рәисе Администрациясе Житәкчесен, шулай ук Татарстан Республикасы Рәисе Администрациясе турында нигезләмәдә билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы Рәисе Администрациясе хезмәткәрләрен вазыйфага билгеләп кую һәм вазыйфадан азат итү турында;

Россия Федерациясе сенаторы – Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органынан вәкилгә вәкаләтләр бирү турында;

Татарстан Республикасы Рәисе каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил – Татарстан Республикасы Рәисе ярдәмчесен вазыйфага билгеләп кую һәм вазыйфадан вакытыннан алда азат итү турында;

Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе әгъзаларының яртысын билгеләп кую турында;

Татарстан Республикасының Россия Федерациясендәге, аның субъектларындагы, чит дәүләтләр субъектларындагы һәм административ-территориаль берәмлекләрендәге, шулай ук чит дәүләтләрдәге һәм халыкара оешмалардагы вәкилләрен вазыйфага билгеләп кую һәм вазыйфадан азат итү турында;

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлеге башлыгына, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлегенең жирле администрация башлыгына федераль законнар һәм (яки) Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарына тапшырылган кайбер дәүләт вәкаләтләрен тәэмин итү буенча вазыйфаларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен кисәтү ясау, шелтә белдерү турында;

Татарстан Республикасы Конституциясендә билгеләнгән очракта Татарстан Республикасы муниципаль берәмлеге башлыгын, Татарстан

Республикасы муниципаль берәмлегенең жирле администрация башлыгын вазыйфадан алу турында;

Татарстан Республикасында ярлыкау мәсьәләләре буенча комиссияне төзү турында;

Татарстан Республикасы премияләрен, республика исемнәрен бирү турында;

Татарстан Республикасы дәүләт бүләкләре белән бүләкләү турында;

Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте турындагы законнар нигезендә билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте класслы чиннарын бирү турында;

Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка карарлар.

3. Татарстан Республикасы Рәисенең, әлеге Тәртипнең 2 пунктында күрсәтелгәннәрдән тыш, оператив, оештыру, кадрларга кагылышлы һәм башка мәсьәләләр буенча норматив характерда булмаган хокукый актлары Татарстан Республикасы Рәисе боерыклары рәвешендә рәсмиләштерелә.

4. Татарстан Республикасы Рәисе указы яисә боерыгы проектын эшләүче аны Татарстан Республикасы Рәисенә карауга Татарстан Республикасының бердәм ведомствоара электрон документлар әйләнеше системасы аша электрон рәвештә яисә кәгазь чыганакта бирә.

Татарстан Республикасы Рәисе указы яисә боерыгы проектын килештерү (виза кую) һәм аны Татарстан Республикасы Рәисенә карауга бирү, указ яисә боерык проектында дәүләт серен тәшкит иткән белешмәләр яисә Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тарату тыелган башка белешмәләр булган очракта, кәгазь чыганакта башкарыла.

5. Татарстан Республикасы Рәисе указлары яисә боерыклары проектлары Татарстан Республикасы Рәисенә проектларны эшләүчеләр тарафыннан теркәлгән аңлатма хаты белән бергә бирелә. Теркәлгән аңлатма хатында Татарстан Республикасы Рәисе указы яисә боерыгы проектын бирү өчен нигезләр һәм аның кызыксынган дәүләт органнары, оешмалар һәм вазыйфай затлар белән алдан килештерелүе турында мәгълүматлар күрсәтелә.

Татарстан Республикасы Рәисе указы яисә боерыгы проектын биргәндә теркәлгән аңлатма хатына проектны эшләүче тарафыннан түбәндәгеләр өстәп бирелергә тиеш:

Татарстан Республикасы Рәисе указының яисә боерыгының Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә тексти;

Татарстан Республикасы Рәисе указына яисә боерыгына проектынның жайга салу предметы һәм концепциясе кыскача аңлатылган, юридик һәм башка яктан нигезләнгән, кирәк булганда, белешмә, аналитик һәм башка материаллар, шулай ук әлеге карарны үтәүнең социаль-иқтисадый яктан, финанс ягыннан һәм башка төрле нәтижеләрен бәяләү өчен кирәк булган хисаплар, нигезлүүләр һәм фаразлар китерелгән аңлатма язуы;

Татарстан Республикасы Рәисенең тиешле указы яисә боерыгы чыгарылу белән бәйле рәвештә үз көчен югалткан дип танылырга, вакытлыча гамәле туктатып торылырга яисә үзгәртелергә яисә чыгарылырга тиешле актлар яки аларның аерым нигезләмәләре исемлеге;

финанс-икътисадый нигезләү (Татарстан Республикасы Рәисенең аны гамәлгә ашыру өчен матди чыгымнар таләп ителгән указы яисә боерыгы проекты бирелгән очракта);

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгының, шул исәптән Татарстан Республикасы Рәисенең норматив характердагы указы проектына коррупциягә каршы экспертиза уздырылу турында да, бәяләмәсе;

Татарстан Республикасы Рәисенең норматив характердагы указы проектына «Норматив хокукий актларга һәм норматив хокукий актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза уздыру турында» 2009 елның 17 июлендәге 172-ФЗ номерлы Федераль Закон нигезендә уздырыла торган коррупциягә каршы бәйсез экспертиза нәтижәләре буенча бәйсез эксперт бәяләмәсе (коррупциягә каршы бәйсез экспертиза уздырганда мондый бәяләмә булмаса, бу хакта Татарстан Республикасы Рәисе указы проектына аңлатма язуында хәбәр ителә);

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан вәкаләт бирелгән республика башкарма хакимият органының «Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларындагы мәжбүри таләпләрне билгеләү һәм аларның кулланылуын бәяләү һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актларына экспертиза ясау турында» 2014 елның 7 мартындагы 14-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә Татарстан Республикасы Рәисенең жайга салу йогынтысы билгеләнергә тиешле норматив характердагы указы проектына карата аның жайга салу йогынтысын бәяләү турында бәяләмәсе;

Татарстан Республикасы Рәисенең аерым указларын һәм боерыкларын өзерләгәндә Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында каралган таләпләрнең үтәлүен һәм процедураларның уздырылуын раслаучы документлар һәм материаллар.

6. Татарстан Республикасы Рәисенә карауга кертелә торган Татарстан Республикасы Рәисе указлары һәм боерыклары проектлары башта Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты, кызыксынган башка дөүләт органнары, оешмалар һәм вазыйфай затлар белән килештерелергә тиеш (кызыксынган дөүләт органнары, оешмалар һәм вазыйфай затлар проектларны эшлөчеләр тарафыннан тиешле проектның жайга салу предметыннан чыгып билгеләнә).

Татарстан Республикасы Рәисенең указы яисә боерыгы проектында аларны үтәү Татарстан Республикасы бюджеты, жирле бюджетлар керемнәренә һәм чыгымнарына йогынты ясый торган нигезләмәләр булса,

алар Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән килештерелергә тиеш.

7. Татарстан Республикасы Рәисенең указлары һәм боерыклары сыйфаты, әлеге Тәртипнең 6 пункты нигезендә аларны килештерү (аларга виза куя) өчен проектларны эшлөүчеләр жаваплы була.

8. Татарстан Республикасы Рәисенә карауга кертелә торган Татарстан Республикасы Рәисе указлары һәм боерыклары проектларына хокукый экспертиза ясауны һәм текстларны редакцияләүне Татарстан Республикасы Рәисенең Дәүләт-хокук идарәсе башкара.

Татарстан Республикасы Рәисенең норматив характердагы указлары проектларына хокукый экспертиза ясаганда аларда коррупциячел факторларны ачу һәм аларны килчәктә бетерү максатларында коррупциягә каршы экспертиза уздырыла.

Редакцияләү барышында Татарстан Республикасы Рәисе указы яки боерыгы проектына әлеге проектның эчтәлегә үзгәргә китергән үзгәрешләр кертелсә, ул проектны эшлөчү, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты, кызыксынган башка органнар, оешмалар һәм вазыйфаи затлар белән ахыргы килештерүне узарга тиеш, моны Татарстан Республикасы Рәисенең Дәүләт-хокук идарәсе тәмин итә.

Әгәр хокукый экспертиза һәм коррупциягә каршы экспертиза уздыру нәтижеләре буенча Татарстан Республикасы Рәисе указы һәм боерыгы проектында кимчелекләр табылмаса, аны Татарстан Республикасы Рәисенең Дәүләт-хокук идарәсе башлыгы килештерә (виза куя). Бу вакыт хокукый экспертиза һәм коррупциягә каршы экспертиза уздыру нәтижеләре буенча бәяләмә әзерләү башкарылмый.

9. Килештерү (виза куя), проектларны эшлөүчеләр, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты, кызыксынган башка органнар, оешмалар һәм вазыйфаи затлар тарафыннан Татарстан Республикасы Рәисе указлары һәм боерыклары проектларын эшлөүне төгәлләү срокларын Татарстан Республикасы Рәисе Администрациясе Житәкчесе яисә аның йөкләмәсе буенча Татарстан Республикасы Рәисенең Дәүләт-хокук идарәсе башлыгы башкара.

10. Татарстан Республикасы Рәисе указлары һәм боерыкларының эшлөп төгәлләнгән һәм килештерелгән (виза куелган) проектлары һәм аларга теркәп бирелә торган материаллар Татарстан Республикасы Рәисенә карауга бирелә.

11. Татарстан Республикасы Рәисенең әлеге Тәртипне бозып әзерләнгән, шулай ук тискәре хокукый экспертиза (шулай ук Татарстан Республикасы Рәисенең норматив характердагы указлары проектларына карата – шулай ук коррупциягә каршы экспертиза) бәяләмәсе алган указлары һәм боерыклары проектлары Татарстан Республикасы Рәисе Администрациясе Житәкчесе яисә аның йөкләмәсе буенча Татарстан Республикасы Рәисенең Дәүләт-хокук идарәсе башлыгы тарафыннан проектларны эшлөчегә эшлөп төгәлләү өчен кире кайтарыла.

12. Татарстан Республикасы Рәисенең норматив характердагы указлары чыгарылганнан соң 10 көн эчендә рәсми төстә Татарстан Республикасының дәүләт телләрендә бастырып чыгарыла. Татарстан Республикасы Рәисенең норматив булмаган хокукый актлары Татарстан Республикасы Рәисенең норматив характердагы указлары өчен каралган тәртиптә һәм срокларда рәсми төстә бастырып чыгарылырга мөмкин. Татарстан Республикасы Рәисенең актларын рәсми төстә бастырып чыгарганда указның яисә боерыкның атамасы, аңа кул куйган вазыйфаи зат, аны бастырып чыгару урыны һәм датасы, теркәү номеры күрсәтелә.

Татарстан Республикасы Рәисенең норматив характердагы указларын рәсми төстә бастырып чыгару дип аларның тулы текстларының «Республика Татарстан» һәм «Ватаным Татарстан» газеталарында, «Татарстан Республикасы законнары жыйнама басмасы» журналында беренче тапкыр бастырып чыгарылуы яисә «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталы»нда (PRAVO.TATARSTAN.RU) яисә «Хокукый мәгълүмат рәсми интернет-порталы»нда (www.pravo.gov.ru) беренче тапкыр урнаштырылуы (бастырып чыгарылуы) санала.

Татарстан Республикасы Рәисенең норматив характердагы указлары Татарстан Республикасы Рәисенең «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә аларны рәсми төстә бастырып чыгару өчен каралган срокларда урнаштырылырга тиеш.

Татарстан Республикасы Рәисенең указлары һәм боерыклары, әлеге пунктның икенче абзацында күрсәтелгәннәрдән тыш, башка басмаларда да бастырып чыгарылырга, шулай ук телевидение һәм радио аша киң жәмәгәтчелек игътибарына тәкъдим ителергә (халыкка житкерелергә), дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына, вазыйфаи затларга, оешмаларга жибәрелергә, элемент каналлары аша тапшырылырга, компьютер программасы ярдәмендә укыла торган рәвештә таратылырга мөмкин.

13. Татарстан Республикасы Рәисенең дәүләт серен тәшкил иткән белешмәләре яисә Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тарату тыелган башка белешмәләре булган норматив характердагы указлары яисә аларның аерым нигезләмәләре бастырып чыгарылырга тиеш түгел.

14. Татарстан Республикасы Рәисенең норматив характердагы указлары, әгәр әлеге актларда аларның үз көченә керүенә башка төрле тәртибе каралмаган булса, алар рәсми төстә бастырып чыгарылган көннән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Рәисенең кеше һәм гражданның ирекләренә һәм хокукларына кагыла торган норматив характердагы указлары алар рәсми төстә бастырып чыгарылган көннән 10 көн узганнан соң үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Рәисенең норматив характерда булмаган хокукый актлары, шулай ук Татарстан Республикасы Рәисенең дәүләт серен тәшкил иткән белешмәләре яисә Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тарату тыелган башка

белешмөләре булган актлары, әгәр бу актларда аларның үз көченә керүенә башка тәртибе каралмаган булса, алар чыгарылган көннән үз көченә керә.

15. Әлеге Тәртипнең үтөлүен Татарстан Республикасы Рәисе Администрациясе Җитәкчесе һәм Татарстан Республикасы Рәисенең Дәүләт-хокук идарәсе тәэмин итә.
